

Podatkowe i bilansowe zamknięcie roku 2022

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Wprowadzenie

Niniejsze opracowanie zawiera niezbędne informacje dotyczące bilansowego i podatkowego zamknięcia rocznego 2022. Ma ono charakter długoterminowy, a jego istotą jest dostarczenie specjalistycznej oraz aktualnej wiedzy o sporządzaniu sprawozdawczości finansowej i rozliczeń podatkowych (m.in. CIT, PIT, VAT). Odrębność prawa bilansowego i podatkowego ma swoje konsekwencje nie tylko w prowadzeniu ewidencji działalności gospodarczej, lecz także (a może przede wszystkim) w zamknięciu rocznym. W publikacji przedstawiliśmy problematykę zamknięcia roku zarówno w kontekście bilansowym, jak i podatkowym, z uwzględnieniem uwarunkowań dotyczących sytuacji kryzysowych, w tym skutków pandemii COVID-19 oraz wojny na Ukrainie. Takie dualne podejście do zamknięcia rocznego niewątpliwie stanowi dodatkową wartość dla praktyków życia gospodarczego. Obecna sytuacja na świecie ma charakter bezprecedensowy i stanowi wyzwanie zarówno dla systemu bilansowego, jak i podatkowego, co szczegółowo opisaliśmy w niniejszym opracowaniu.

Omawiając tematykę zamknięcia roku, kompleksowo przedstawiliśmy najważniejsze zmiany w zakresie PIT, CIT oraz w prawie bilansowym, które zaczęły obowiązywać w 2022 r. Szczególne miejsce w opracowaniu zajmuje tzw. Polski Ład (wraz z wszystkimi nowelizacjami jego przepisów), który bezpośrednio i znacząco wpływa na finanse, rachunkowość i podatki przedsiębiorców.

W zakresie prawa bilansowego istotne znaczenie ma nowy KSR 15 „Przychody ze sprzedaży wyrobów, półproduktów, towarów i materiałów”. Standard ten wszedł w życie z dniem ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Ministra Finansów (czyli 29.7.2022 r.) i ma zastosowanie po raz pierwszy do sprawozdań finansowych sporządzonych za rok obrotowy rozpoczynający się od 1.1.2023 r., z możliwością jego wcześniejszego zaimplementowania.

Z uwagi na pojawienie się w 2022 r. wielu nowych sytuacji kryzysowych (wojna na Ukrainie, podwyżka stóp procentowych, zwiększona inflacja itd.), w książce pokazujemy, jaki mają one wpływ na wycenę bilanso-

wą oraz jak ujawniać ryzyko kontynuacji działalności w sprawozdaniu finansowym.

Książka została podzielona na osiem części. W każdej z nich nawiązujemy do zmian wprowadzonych przez Polski Ład, czyli ustawę z 29.10.2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 2105 ze zm.), która została znowelizowana przez:

- 1) ustawę z 9.12.2021 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 2427), a następnie przez
- 2) ustawę z 24.2.2022 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz ustawy o podatku od wydobycia niektórych kopalin (Dz.U. z 2022 r. poz. 558) – przejęła ona mechanizm wprowadzony 8.1.2022 r. rozporządzeniem z 7.1.2022 r. w sprawie przedłużenia terminów poboru i przekazania przez niektórych płatników zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 28),
- 3) ustawę z 9.2.2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022 r. poz. 807).

Kolejna znacząca nowelizacja została wprowadzona przez ustawę z 15.6.2022 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022 r. poz. 1265). Zmiany te odnosiły się głównie do PIT, a dotyczyły m.in. odliczania składki zdrowotnej u przedsiębiorców, obniżenia stawki podatku stosowanej w pierwszym progu podatkowym PIT do 12%, przywrócenia możliwości wspólnego opodatkowania samotnego rodzica z dzieckiem (w tym wprowadzenia wyższej kwoty limitu dochodów, które takie dziecko uzyskuje), likwidacji ulgi dla klasy średniej (zastąpiono ją obniżoną stawką podatkową), modyfikacji ulgi na zabytki, poszerzenia katalogu źródeł przychodów uprawniających do korzystania z nowych ulg (na powrót, dla seniora, dla rodzin wielodzietnych) o zasiłek macierzyński czy też

możliwości powtórnego wyboru formy opodatkowania na 2022 r.

Najświeższa nowelizacja związana jest z ustawą z 7.10.2022 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022 r. poz. 2180), która wprowadza kolejne (korzystne dla podatników) modyfikacje w estońskim CIT czy modyfikacje ulgi na IPO, odracza wejście w życie przepisów o minimalnym podatku dochodowym, uchyla przepisy o ukrytej dywidendzie, modyfikuje podatek od przeliczanych dochodów, dokonuje zmian w podatku u źródła czy w rozliczaniu kosztów finansowania dłużnego w kosztach podatkowych (doprecyzowano przepis dotyczący kwoty podlegającej wyłączeniu z kosztów podatkowych w celu rozwiania wątpliwości interpretacyjnych).

W części I szczegółowo omawiamy procedurę zamknięcia rocznego, obowiązki i odpowiedzialność w tym zakresie, listy kontrolne, jak również zasady przekazywania niezbędnych raportów zarówno w prawie bilansowym, jak i podatkowym. **W części II** dokonaliśmy charakterystyki kluczowych elementów bilansu, ze szczególnym uwzględnieniem różnic między ujęciem bilansowym a podatkowym. **W części III** poddaliśmy szczegółowej analizie pozostałe elementy sprawozdania finansowego (wraz z licznymi przykładami). Tutaj też szczegółowo omówiliśmy KSR 15.

W częściach IV–VI przedstawiliśmy w rozbudowanej i praktycznej formie zagadnienia podatkowe, które prezentują kwestie kosztów i przychodów podatkowych. W każdej z nich wyjaśniono wpływ Polskiego Ładu na obowiązki księgowe i podatkowe. Omówiliśmy tu m.in. następujące zagadnienia:

- 1) rozliczenie roczne składki zdrowotnej,
- 2) podatek u źródła,
- 3) rozliczanie strat z lat ubiegłych,
- 4) odpisanie w koszty należności straconych (w tym zmiany w uldze na złe długi),
- 5) rozliczanie podatku od przychodów z budynku,
- 6) preferencje dla osób pomagających w związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie,
- 7) estoński CIT,

- 8) spółki komandytowe,
- 9) rozliczenie w zeznaniu rocznym dochodów z działalności osiągniętych za granicą.

Wszystkie te zagadnienia uwzględniają aspekt zamknięcia roku (np. przez odnoszenie danej operacji do konkretnej deklaracji rocznej) oraz przypadki różnic w podejściu księgowym i podatkowym.

Na powyższe zagadnienia wpływ ma również najnowsza (i uwzględniona w książce) nowelizacja Polskiego Ładu.

Następnym ważnym elementem opracowania jest ujęcie przejścia z wyniku bilansowego na podatkowy oraz ustalenie podatku odroczonego. **Te zagadnienia omówiono w części VII.**

W części VIII przedstawiliśmy inne ważne – z punktu widzenia zamknięcia rocznego – skutki zdarzeń, które nie są bezpośrednio związane z konkretną pozycją sprawozdania finansowego, takie jak: leasing, kontrakty długoterminowe, odsetki, inwentaryzacja.

Mocną stroną opracowania jest całościowe odniesienie się we wszystkich analizowanych kwestiach do aktualnego orzecznictwa sądów administracyjnych i interpretacji organów podatkowych w kontekście bilansowym i podatkowym.

Zakup książki gwarantuje bezpłatny dostęp do strony: repozytorium.beck.pl. Aby zalogować się do tego serwisu, należy skorzystać z kodu dostępnego na karcie zdrapce dołączonej do książki.

Mamy nadzieję, że – podobnie jak w latach poprzednich – to opracowanie okaże się pomocne zarówno w prawidłowym zamknięciu rocznym ksiąg rachunkowych, jak i w rozliczeniu podmiotów w zakresie podatków bezpośrednich i pośrednich oraz innych danin. Oczywiście zdajemy sobie sprawę, że żadne opracowanie nie jest doskonałe, dlatego prosimy o wszelkie sugestie, uwagi czy też pytania, dzięki którym będziemy mogli ulepszyć (zmodernizować) tę pracę, a nie jedynie „remontować” jej treść (mówiąc językiem odwołującym się do nakładów na środki trwałe). Powodzenia w zamknięciu rocznym!

Artur Hołda

[Przejdź do księgarni →](#)